

Poštovani čitatelji,

Tema ovogodišnjeg Svjetskog dana voda, 22. ožujka, je „Budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu“. Poruka je upućena svim ljudima na planetu sa ciljem podizanja javne svijesti o značenju racionalnog upravljanja vodama i očuvanja voda. Kao i svi ostali globalni procesi, racionalno upravljanje vodama i očuvanje voda polazi od pojedinca i njegovog doprinosa. Kako bi ljudi toga bili svjesni, edukacija o vodi treba započeti među najmlađim naraštajima. Upravo zato Hrvatske vode, počevši od 2013. godine, izdaju prigodne dječje slikovnice i kroz svoj dječji program godišnje održuje posebne nastavne satove u pedesetak hrvatskih osnovnih škola, čime značajno doprinose podizanju javne svijesti o važnosti skrbi o vodama.

U New Yorku je od 22. do 24. ožujka održana Konferencija Ujedinjenih naroda o vodama, prva te vrste u gotovo pedeset godina, organizirana sa ciljem da se mobilizira globalno djelovanje za zaštitu otpornosti i sigurnosti vode. Delegacija Europske unije pod vodstvom potpredsjednice Europske komisije, gospođe Dubravke Suice, na konferenciji je predstavila 33 obveze Europske unije preuzete u sklopu Akcijskog plana za vodu. Radi se o nizu obveza koje se temelje na političkim mjerama i zakonima Europske unije, na vodećim vodnim tehnologijama i na opsežnoj potpori partnerskim zemljama u pogledu vode i sanitarnih uvjeta. To je snažan doprinos u postizanju sigurnosti opskrbe vodom na globalnoj razini čime se podržava vizija svijeta otpornog na sve veće nestašice vode i sigurnost opskrbe vodom za sve do 2050. godine. Svijet se trenutačno suočava s vodnom krizom uzrokovanom prekomjernim zahtjevima za vodom, lošim upravljanjem i posljedicama trostruke krize: klimatskih promjena, gubitka biološke raznolikosti i onečišćenja. Četrdeset posto svjetskog stanovništva živi u područjima pogođenima nestašicom vode. Otpornost vodoopskrbe ključna je za sprječavanje i rješavanje trenutanih i budućih zdravstvenih, prehrambenih i energetskih kriza. Predsjednica Europske komisije gospođa Ursula von der Leyen nedavno je izjavila da smo na putu da do 2030. godine polovina svjetskog stanovništva bude pogođena akutnim nedostatkom vode. Dobra je vijest što zajedno imamo sve što nam je potrebno kako bismo to promijenili. Imamo znanstvena, tehnološka i politička znanja. Što je najvažnije, imamo sposobnost učiti jedni od drugih i želju za suradnjom.

Akcijski plan Europske unije za vodu uključuje sljedeće prioritete:

- potporu poboljšanom pristupu vodi i sanitarnim uvjetima, kao ljudskom pravu,
- osiguranje sigurne pitke vode u Europskoj uniji i povećanje dostupnosti vode iz slavine na javnim mjestima,

- promicanje cirkularnosti u korištenju voda u industriji, energetici i poljoprivredi povećanjem efikasnosti korištenja i ponovnom uporabom vode,
- doprinos smanjenju korištenja voda u Europskoj uniji postavljanjem standarda za uštede vode u industriji i razvojem nekonvencionalnih načina vodoopskrbe, kao što su ponovna uporaba pročišćene vode za navodnjavanje u poljoprivredi ili desalinizacija,
- borba protiv onečišćenja rijeka i oceana, 50 % smanjenja pesticida, hranjivih tvari, antimikrobnih sredstava i plastičnog otpada u moru, kao i 30 % smanjenja mikroplastike,
- povećanje istraživanja, inovacija i dijeljenja znanja, povećanje javne svijesti o značenju vode, te povećanje javnih i privatnih plavih ulaganja,
- zaštita i obnova vodenih ekosustava i povećanje revitalizacija rijeka u Europskoj uniji,
- ublažavanje klimatskih promjena i provedba mjera prilagodbe klimatskim promjenama,
- povećanje otpornosti društva na poplave, suše i porast razine mora poboljšanjem upravljanja rizicima,
- smanjenje emisija stakleničkih plinova u gospodarenju vodama, među ostalim smanjenjem energetskih potreba gradskih postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda,
- poboljšanje prekogranične vodne suradnje.

Postupna provedba Akcijskog plana doprinijet će da vode budu dostupne svima i da budu očuvane za buduće naraštaje.

Od 23. do 25. studenog 2023. godine u Poreču će se u organizaciji strukovnih udruga o vodama održati 8. hrvatska konferencija o vodama pod motom "Hrvatske vode u proizvodnji hrane i energije". U okviru konferencije održat će se okrugli stol na temu "Geotermalne vode". Pozivam Vas da svoje sažetke do 400 riječi šaljete putem elektroničke pošte na adresu hkovz voda.hr najkasnije do 31. svibnja 2023. godine, a da konačne radove nakon prihvaćanja sažetaka od strane Znanstveno - stručnog odbora dostavite najkasnije do 31. kolovoza 2023. godine, čime ćete osobno doprinijeti uspjehu konferencije.

Vama i Vašim obiteljima želim sretne uskrne blagdane.

dr. sc. Danko Biondić